

Παναγιώτης Τέτσης: «η ομορφιά μπορεί να μας σώσει» (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτούσια](#)

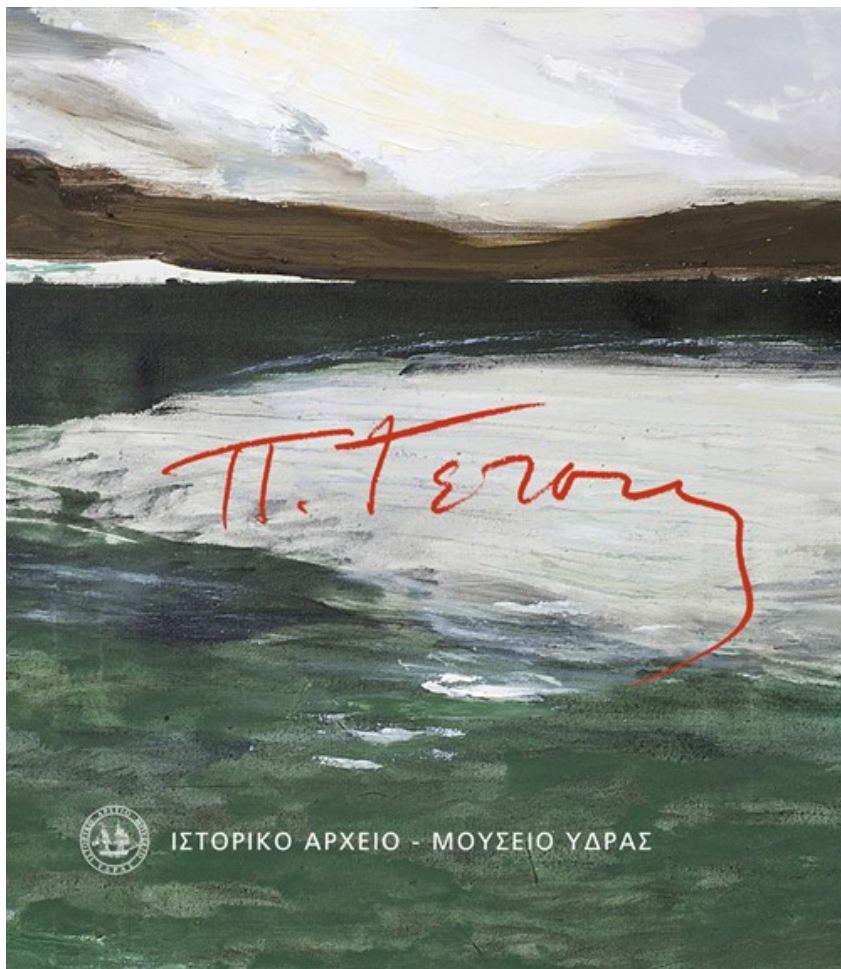

Πέθανε ο ζωγράφος και ακαδημαϊκός Παναγιώτης Τέτσης, ύστερα από μακρά μάχη με τον καρκίνο. Το κενό που αφήνει είναι πολύ μεγάλο, καθώς θεωρούνταν μαζί με τον Γιάννη Μόραλη, ως δύο από τους μεγαλύτερους ζωγράφους που διαμόρφωσαν την ελληνική μεταπολεμική ζωγραφική. Η εξόδιος ακολουθία θα γίνει τη Δευτέρα στις 14.30μ.μ., από τον Ιερό Ναό Αγίου Διονυσίου Αρεοπαγίτου, στο Κολωνάκι όπου κατοικούσε. Στη νεκρώσιμη ακολουθία θα παραστεί - σύμφωνα με πληροφορίες- ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ύδρας, Σπετσών, Αιγίνης, Ερμιονίδος και Τροιζηνίας, κ.κ. Εφραίμ. Η ταφή θα γίνει στην Ύδρα, την Τρίτη στις 12 το μεσημέρι και η οικογένειά του επιθυμεί αντί στεφάνων, να διατεθούν τα χρήματα για το Κουλούρειο Νοσοκομείο «Παναγία Φανερωμένη» της Ύδρας

«...Αν κάποια στιγμή το σύμπαν σκοτεινιάσει οριστικά, οι πίνακες του Τέτση θα λειτουργήσουν ως γεννήτριες φωτός», είπε για τον Παναγιώτη Τέτση, η ακαδημαϊκός και ποιήτρια, Κική Δημουλά.

«Ό,τι και αν γίνει, αυτό δεν μπορεί να μας το πάρει κανείς. Είναι δικοί μας οι γκρίζοι βράχοι, η θάλασσα, ο ήλιος. Και θα είναι για πάντα. Ναι, η ομορφιά μπορεί να μας σώσει», είχε δηλώσει ο Π. Τέτσης, στην Μαργαρίτα Πουρνάρα και στην εφημερίδα Καθημερινή, στις 6-5-2015, (<http://www.kathimerini.gr/814090/article/politismos/eikastika/p-tetshs-nai-h-omorfia-mporei-na-mas-swsei>), ως απάντηση για την ασχήμια που μας περιβάλλει και την ανασφάλεια που μας καταδιώκει.

Ο Παναγιώτης Τέτσης γεννήθηκε στην Ύδρα το 1925 και έλαβε τα πρώτα μαθήματα ζωγραφικής το 1940. Την ίδια χρονιά θα γνωρίσει και τους μεγάλους Έλληνες ζωγράφους Πικιώνη και Χατζηκυριάκο - Γκίκα. Σπούδασε στο προπαρασκευαστικό τμήμα της «Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών» στην Αθήνα, κοντά στους Μπισκίνη και Μαθιόπουλο. Στην συνέχεια παρακολούθησε το εργαστήριο της Σχολής κοντά στον Παρθένη, απ' όπου αποφοίτησε το 1949.

Μέλος της ομάδας Αρμός Α και αργότερα της ομάδας Αρμός Β, το 1951 διορίστηκε επιμελητής στην έδρα του ελεύθερου σχεδίου, με καθηγητή τον Χατζηκυριάκο - Γκίκα στην Ανώτατη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ. Από το 1953 έως το 1956, ο Παναγιώτης Τέτσης λαμβάνοντας υποτροφία του ΙΚΥ εγκαθίσταται στο Παρίσι, για να σπουδάσει χαλκογραφία. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα θα διδάξει στο Ελεύθερο Σπουδαστήριο Καλών Τεχνών και στη «Σχολή Σχεδιαστών του Αθηναϊκού Τεχνολογικού Ομίλου».

Το 1958 το ελληνικό τμήμα της Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Τέχνης, τον εκλέγει μεταξύ Ελλήνων υποψηφίων, για το διεθνές βραβείο του Μουσείου Γκουνγκενχάιμ, όπου και εκτίθεται το έργο του. Ακολουθεί (1962) το Βραβείο Κριτικών για το έργο «Το Ναυπηγείο», ενώ το 1970 ορίζεται εκπρόσωπος της Ελλάδας στην Μπιενάλε Βενετίας. Λόγω των ειδικών πολιτικών συνθηκών αρνείται τη συμμετοχή.

Υδρα, Θάλασσα. 1998 Ακουαρέλα

Το 1976 ο Π. Τέτσης εκλέγεται καθηγητής στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, στο Γ΄ Εργαστήριο Ζωγραφικής, όπου διδάσκει έως το 1991. Το 1989 θα εκλεγεί Πρύτανης και το 1993 ακαδημαϊκός. Το 1999 τιμήθηκε με τον Ανώτερο Ταξιάρχη του Φοίνικος Έχει λάβει μέρος σε διεθνείς εκθέσεις ως εκπρόσωπος της Ελλάδας. Έχει παρουσιάσει έργα του σε περισσότερες από 90 ατομικές και σε πάρα πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Συμμετείχε στην Μπιενάλε του Sao Paulo (1957) και στην Μπιενάλε της Αλεξάνδρειας (1959). Η αναδρομική του έκθεση με τίτλο 35 χρόνια ζωγραφική (1992, Πινακοθήκη Πιερίδη), περιόδευσε στις δημοτικές Πινακοθήκες Μυτιλήνης, Πατρών, Καλαμάτας, Ρόδου και Χανίων. Ακολούθησαν και άλλες αναδρομικές εκθέσεις στην Εθνική Πινακοθήκη (1999), στη Φλωρεντία, την Κύπρο και αλλού. Από τις πιο πρόσφατες εκθέσεις του, ήταν η «Παναγιώτης Τέτσης: Η αποθέωση του τοπίου», από 6 Μαΐου 2015 έως 25 Οκτωβρίου 2015, στο Ίδρυμα Β. και Μ. Θεοχαράκη και η έκθεση «Θάλαττα», από 25 Ιουνίου έως 24 Σεπτεμβρίου 2006, στο Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή στην Άνδρο.

Εντωμεταξύ τη Δευτέρα 29 Φεβρουαρίου 2016, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, απονεμήθηκε το πρώτο Εικαστικό Βραβείο «Γιάννης Μόραλης», στον εικαστικό και ακαδημαϊκό Παναγιώτη Τέτση, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού Αριστέιδη Μπαλτά. Το έργο του βραβευθέντος καλλιτέχνη παρουσίασε η Διευθύντρια της Εθνικής Πινακοθήκης Μαρίνα Λαμπράκη - Πλάκα, ενώ το βραβείο, ένα μικρό γλυπτό του Γιάννη Μόραλη, παρέδωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στον υιό του Παναγιώτη Τέτση, Αλέξη Τέτση, ο οποίος διάβασε το ευχαριστήριο μήνυμα του πατέρα του προς τους παρευρισκομένους, ενημερώνοντάς τους παράλληλα ότι «λόγοι υγείας τον απέτρεψαν να παραβρεθεί στη μεγάλη αυτή τιμή. Κρίμα!».

Ο Υπουργός Πολιτισμού αναφερόμενος στο έργο του βραβευθέντος δημιουργού, είπε: «Είναι ένα έργο που με τρομάζει, γιατί είναι σαν να σταματάει τον υποκειμενικό μου χρόνο. Ο κάθε πίνακας θέλει να με τραβήξει μέσα του, να με αφήσει να τον δω με την ησυχία μου, σε μια απέραντη -σε διάρκεια χρόνου- ησυχία, να αφομοιώσω κάθε γραμμή και κάθε χρώμα και να αρχίσω να καταλαβαίνω, πώς οφείλω να μάθω να βλέπω. Η εμπειρία είναι γνήσια και πραγματική, είναι μια υποκειμενική σχέση με ένα έργο εικαστικό. Τα γνήσια εικαστικά έργα ενέχουν ένα μυστήριο. Μόνο με γραμμές και χρώματα καταφέρνουν και σου φτιάχνουν, ο κάθε ζωγράφος με τον τρόπο του, ένα ολόκληρο σύμπαν, το οποίο από τη στιγμή που αρχίζεις να το προσεγγίζεις, αισθάνεσαι μια τέτοια έλξη, σαν να θες να μπεις μέσα και να χαθείς σε αυτό».

«Μου είναι δύσκολο να μιλήσω», δήλωσε με αφορμή το θάνατο του Π. Τέτση, ο Υπουργός Πολιτισμού Α. Μπαλτάς, «σε παρελθοντικό χρόνο για τον Παναγιώτη Τέτση... Ο Παναγιώτης Τέτσης πάντα θα είναι για όλους μας αυτή η μικρή μα τόσο μεγάλη Ελλάδα την οποία «φιλτράριζε μέσα από την καρδιά του» για να την αποτυπώσει στον καμβά του. «Άρμεγε με τα μάτια του το φως της οικουμένης» και το μετουσίωνε άλλοτε σε μια γοητευτικά απρόβλεπτη Αιγαιοπελαγίτικη θάλασσα, άλλοτε στα αγαπημένα του Υδραϊκά άνυδρα βράχια κάτω από το εκτυφλωτικά γυμνό ελλαδικό φως και άλλοτε στα σχεδόν ψυχογραφικά σινικής μελάνης τοπία του. Τα μεγάλα και σπουδαία έργα τέχνης υπάρχουν πέρα και μετά τους δημιουργούς τους καθιστώντας τη μνήμη τους άσβεστη και εσαεί παρούσα».

Ενδεικτικό του χαρακτήρα του μεγάλου ζωγράφου και το γεγονός ότι από τα 200 έργα που έχει δωρίσει στην Εθνική Πινακοθήκη, ζήτησε με επιστολή του να

διαθέσουν το 20% αυτών, προκειμένου να αγοράσουν έργα τέχνης άλλων καλλιτεχνών, που λείπουν από τις συλλογές της! Σύμφωνα με πληροφορίες, στη νέα Εθνική Πινακοθήκη θα φιλοξενηθεί το μεγάλο διαστάσεων έργο του «Λαϊκή αγορά» σε κεντρική αίθουσα που φέρει το όνομά του.

«Τα τελευταία έργα του Παναγιώτη Τέτση φέρνουν αυθόρμητα στη μνήμη περιγραφές του Παπαδιαμάντη, στίχους του Κάλβου, του Σεφέρη, του Ελύτη. Γιατί και ο ζωγράφος, όπως ο Ζακύνθιος ποιητής, πλέκει δοξαστικό και τραχύ ύμνο στα «καυχήματα των θαυμασίων σκοπέλων (Σπετζίας, Ύδρας, Ψαρών)», και ιδιαίτερα βέβαια στις φίλιες και γνώριμες ακτές της ένδοξης πατρίδας του της Ύδρας. «Τα περιπόθητα βουνά και τα χωράφια, κεχρυσωμένα ακόμα από τον ήλιο» του Κάλβου, «οι κρημνώδεις ακτές και οι αλίπληκτοι βράχοι» ενός παπαδιαμαντικού Ελύτη, το ομηρικό «πορφύρεον κύμα» αναζητούσαν την εικόνα τους στη ζωγραφική», έγραφε για τον Παναγιώτη Τέτση, η Διευθύντρια της Εθνικής Πινακοθήκης Μαρίνα Λαμπράκη Πλάκα, στον αφιερωματικό τόμο που εκδόθηκε με αφορμή την έκθεση «Παναγιώτης Τέτσης: Η αποθέωση του τοπίου», στο Ίδρυμα Β. και Μ. Θεοχαράκη.

Και ο επιμελητής της ίδιας έκθεσης Τάκης Μαυρωτάς, συμπλήρωνε: «Ο Τέτσης ζει το παρόν και αντιμετωπίζει την τέχνη στις οικουμενικές της διαστάσεις μέσα από την πρωτοτυπία της έκφρασης ενός γνήσιου και αληθινού βιώματος... Ο αιγαιοπελαγίτης Τέτσης έχει το δικό του ύφος, σταθερές ιδέες και αρχές. Με την υψηλή ποιότητα και την ιδιαιτερότητα του έργου του βάζει τη δική του σφραγίδα στην ιστορία της νεοελληνικής τέχνης... Η Ελλάδα ήταν και παραμένει το καταφύγιό του και η ζωγραφική του μέσο διεκδίκησης ελευθερίας, ομορφιάς,

ζωντάνιας και απτών αισθήσεων...».

Κατερίνα Χουζούρη